

Svetovni primat v izvršenih smrtnih obsodbah

Teheran je prvi na svetu po izvršenih smrtnih obsodbah glede na število prebivalstva. Z (najmanj) 267 izvršenimi smrtnimi obsodbami v letu 2020, med katerimi so štirje mladoletni in devet žensk, si je ta barbarski naslov več kot zaslužil.

Kar zadeva absolutno število justificiranih, Iran sledi Kitajski (kaže, da he številu pobitih tam cenjeno prenizko), njemu pa Irak, Savdska Arabija in Pakistan.

Zadnje mesece je v Iranu postal simbol izvršenih smrtnih obsodb mladi borilec Navid Afkari. Njegov grob v vasi Sangar je cilj neprekinjenih romanj osebnosti in aktivistov, ki se borijo proti smrtni kazni. Navida so oblasti obesile 12. septembra 2020 v osrednjem zaporu v Širazu. Njegov grob so oblasti decembra razdejale, pa ga ljudje kljub temu obiskujejo in polagajo cvetlične vence in šopke.

Navida Afkarija so zaprli skupaj z bratom mesec dni pred smrtjo z obtožbo, da se je udeležil protestne manifestacije avgusta 2018 in vmešanosti v umor v varnostnega agenta, ki so ga demonstranti napadli. Danes je Navid simbol borbe proti smrtni obsodbi.

Povezava z justificiranim borilcem je jasno znamenje nekega gibanja za odpravo smrtne kazni pri iranskem prebivalstvu. Od 2018 je padlo število justificiranih oseb zaradi deliktov, vezanih na drogo, verjetno tudi zaradi prenove zadevne zakonodaje. Ne glede na to pa je bilo v prvih treh mesecih 2020 videti nov vrh eksekucij kljub pandemiji korona virusa, mednarodnim pritiskom in ljudskim gibanjem.

Raphaël Chenuil-Hazan, direktor Ecpm (Ensemble contre la Peine de Mort), poudarja, da je »pogosta izvršitev smrtne obsodbe z obešenje, ustrelitvijo ali kamnanjem, del vedno večje zadrnosti režima, ki se je začela 2019 kot odgovor na ljudske zahteve. Od takrat potekajo tisoči aretiranih, ki so jim sledile obsodbe in izvršitve v 2020. V tem kontekstu je Teheran ukazal 79% obsodb za umor, 10% pa za zločine in krivde povezane z drogami. Zaključuje: »Nek državljan je bil lani justificiran zaradi pitja alkohola: to je prvič po 30 letih v tukajšnji pokrajini.

